

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันเรื่องเกี่ยวกับสารเคมีและอันตรายของสารเคมี รวมทั้งผลกระทบของสารเคมีเป็นประเด็นในการอภิปรายในเชิงวิชาการอย่างกว้างขวาง และสังคมเริ่มมีความตระหนักมากขึ้น โดยเฉพาะกิจกรรมอันเกิดจากอุตสาหกรรมในกลุ่มผลิตภัณฑ์เคมี มีความเป็นไปได้สูงในการใช้สารเคมีอันตรายเป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้มอัตราเสี่ยงการเกิดอันตรายจากการใช้สารเคมีอันตรายในกลุ่มนี้ สูงขึ้นอย่างเป็นเท่าตัว รวมทั้งปัญหาจากการจัดการสารเคมีที่ไม่ถูกต้องและเหมาะสมเพียงพอ ยังส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย ปัญหาด้านการบริหารจัดการ การใช้สารเคมีและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมรวมถึงการยอมรับของประชาชน อันเนื่องมาจากมลพิษจากอุตสาหกรรมในกลุ่มผลิตภัณฑ์เคมีเพิ่มขึ้นอย่างมากในปัจจุบัน โดยเฉพาะในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของชุมชนในพื้นที่ นอกเหนือจากความบกพร่องของการบริหารจัดการสารเคมีซึ่งก่อให้เกิดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแล้ว การเกิดอุบัติเหตุอันเนื่องมาจากการใช้สารเคมีในกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมยังมีให้เห็นอย่างต่อเนื่อง แนวโน้มของการเกิดอุบัติเหตุด้านสารเคมีตั้งแต่ ในช่วงสิบปีย้อนหลัง พบว่า สถิติอุบัติเหตุด้านสารเคมีมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี โดยมีอัตราเร่งสูงถึงร้อยละ 31

โครงการฝึกอบรมหลักสูตร "การตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน จากการดำเนินงานในห้องปฏิบัติการเคมี" จะเป็นหลักสูตรที่ช่วยสร้างความตระหนักให้แก่ผู้เกี่ยวข้องและสามารถนำไปบริหารจัดการในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้สารเคมีวัตถุอันตรายได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งการใช้ด้วยความระมัดระวังเพื่อมิให้เกิดอันตรายต่อผู้ใช้สารเคมี รวมทั้งเป็นการลดอุบัติเหตุและความสูญเสียร้ายแรงอันอาจเกิดขึ้นได้

ทั้งนี้ เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนา รูปแบบกลไกการจัดการสารเคมี และป้องกันอันตรายจากสารเคมีในกลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เคมี และสถานประกอบการเคมีภัณฑ์ในประเทศไทย และพัฒนาความรู้ให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการให้มีความสามารถเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ทำงานอย่างมืออาชีพ สามารถตอบสนองความต้องการในการบริหารจัดการสารเคมีของประเทศ สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การจัดการสารเคมีแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2554-2564)

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจถึงความสำคัญของการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน อันอาจเกิดขึ้นจากการทำงานในห้องปฏิบัติการเคมี และการปฏิบัติตัวเมื่อได้รับเหตุอันตราย อย่างมีสติและลดความสูญเสียที่ร้ายแรงได้

๓. คุณสมบัติผู้เข้ารับการฝึกอบรม

- นักวิทยาศาสตร์ห้องปฏิบัติการ หรือผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมี ของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
- วุฒิมัธยมศึกษาปริญญาตรีสาขาวิทยาศาสตร์ หรือปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการ อย่างน้อย ๓ ปี

๔. วิทยากร

ข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์บริการ และผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยอื่น

๕. หัวข้อหลักสูตร

- ความสำคัญของการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน และสถานการณ์ในประเทศไทยและต่างประเทศ ๑.๕ ชม.
- ความรู้เกี่ยวกับสารเคมีที่เป็นอันตราย ๑.๕ ชม.
  - ความเสี่ยงอันตรายจากสารเคมี
  - การบ่งชี้อันตรายจากสารเคมีและวัตถุอันตราย
  - ฐานข้อมูลเพื่อการจัดการเหตุฉุกเฉินสารเคมี
- การประเมินสถานการณ์ฉุกเฉิน และกลยุทธ์การควบคุมเหตุการณ์ ๒.๐ ชม.
  - ขั้นตอนการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน
  - การกักกันและการเก็บกัก (Quarantine and Containment)
  - การขจัดสารปนเปื้อน (Decontamination)
  - ระดับการปกป้อง (Level of Protection)
- กรณศึกษา ๑.๐ ชม.

๖. วิธีการฝึกอบรม

บรรยายภาคทฤษฎี

๖.๐ ชั่วโมง

๗. ระยะเวลาการฝึกอบรม

๑ วัน

๘. สถานที่ฝึกอบรม

อาคารสถานศึกษาเคมีปฏิบัติ กรมวิทยาศาสตร์บริการ
ถนนพระรามที่ ๖ เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
โทร. ๐๒-๒๐๑-๗๔๕๓, ๐๒-๒๐๑-๗๔๖๐ โทรสาร ๐๒-๒๐๑-๗๔๖๑

๙. ค่าใช้จ่าย

ค่าลงทะเบียน ๑,๕๐๐ บาท/คน

๑๐. การรับรองการฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่น้อยกว่า ๗๕% ของเวลาเรียนตลอดหลักสูตร
จะได้รับประกาศนียบัตรจากกรมวิทยาศาสตร์บริการ

กำหนดการฝึกอบรม
หลักสูตร การตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินจากการทำงานในห้องปฏิบัติการเคมี
ณ อาคารสถานศึกษาเคมีปฏิบัติ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

วันที่ ๑

เวลา	หัวข้อ
๐๘.๓๐ – ๐๙.๐๐ น.	ลงทะเบียน
๐๙.๐๐ น. – ๑๐.๓๐ น.	ความสำคัญของการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน และสถานการณ์ในประเทศไทยและต่างประเทศ
๑๐.๓๐ น. – ๑๒.๐๐ น.	<ul style="list-style-type: none"> - ความรู้เกี่ยวกับสารเคมีที่เป็นอันตราย - ความเสี่ยงอันตรายจากสารเคมี - การบ่งชี้อันตรายจากสารเคมีและวัตถุอันตราย - ฐานข้อมูลเพื่อการจัดการเหตุฉุกเฉินสารเคมี
๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
๑๓.๐๐ น. – ๑๕.๐๐ น.	<ul style="list-style-type: none"> - การประเมินสถานการณ์ฉุกเฉิน และกลยุทธ์การควบคุมเหตุการณ์ - ขั้นตอนการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน - การกักกันและการเก็บกัก (Quarantine and Containment) - การขจัดสารปนเปื้อน (Decontamination) - ระดับการปกป้อง (Level of Protection)
๑๕.๐๐ น. – ๑๖.๐๐ น.	กรณีศึกษา

หมายเหตุ : พักรับประทานอาหารว่าง ๑๐.๓๐ น. และ ๑๔.๓๐ น.